

www.porssisaatio.fi

Hur förändras bokslutet?

Guide om IFRS- standardernas verkningar

HUR FÖRÄNDRAS BOKSLUTET?

GUIDE OM IFRS-STANDARDERNAS VERKNINGAR

TILL LÄSAREN	3	ÄNDRINGAR I RESULTAT- OCH BALANSRÄKNINGEN	13
INTRODUKTION TILL IFRS-BOKSLUT	4	När redovisas försäljning?	13
Betoning på balansräkningen	4	Beräkningen av personalkostnader förändras	14
Jämförbarhet	4	Värdering av tillgångar	17
Förändringarna i ett nötskal	6	Avskrivningar på goodwill slopas	20
ÖVERGÅNG TILL IFRS-BOKSLUT	7	Kalkylmässig uppskjuten skattefordran och skatteskuld	23
Avstämningskalkyl	7	Hysesavtal	24
Ingående balans och avstämningskalkyl för eget kapital	9	Återhyrning	25
DET NYA BOKSLUTET	10	När kan man göra en reservering?	26
Förändringar i eget kapital – kalkyl	10	Begränsningar och skyldigheter beträffande aktivering av utgifter	27
Kassaflödeskalkyl	10	Omsättningstillgångar	28
Koncernbokslutets omfattning	11	Övriga ändringar	29
Redovisningsprinciper	11	BILAGEUPPGIFTERNA ÖKAR	30
Information enligt affärsområde	11	Ändringarna påverkar nyckeltalen	32
		NYCKELTAL	31
		PLACERARENS MINNESLISTA	33
		ORDLISTA	34

TILL LÄSAREN

Börsbolagen inom Europeiska unionen kommer att börja följa de internationella bokslutsstandarderna (IFRS) i sina koncernbokslut. De nya standarderna är antagligen mera kända under sitt gamla namn IAS (International Accounting Standards).

I Finland har en del bolag tagit i bruk de nya bokslutsprinciperna redan tidigare och även de övriga publicerar ett IFRS-bokslut senast för år 2005. IFRS avviker på flera punkter från finsk praxis. Förändringarna i principerna för hur bokslutet görs upp påverkar naturligtvis inte bolagets värde och inte heller aktiens börskurs, såvida inte den öppnare informationen än tidigare får placerarna att ändra sin uppfattning om bolagets lönsamhet och ekonomiska ställning. Effekten var liten på börskurserna för de bolag som övergick till IFRS innan utgången av 2004.

Bokslutet bevarar sin traditionella, välbekanta och trygga uppbyggnad, det vill säga att man får uppgifter ur verksamhetsberättelsen, resultaträkningen, balansräkningen, kassaflödesanalysen och noterna. Den som läser bokslutet skall i fortsättningen fästa allt större uppmärksamhet vid balansräkningen, eftersom dess betydelse accentueras vid redovisning enligt de nya redovisningsprinciperna. I noterna till bokslutet skall ett stort antal nya tilläggsuppgifter ges.

Målet med samordningen av principerna för hur bokslutet skall göras upp är att betjäna placerarna genom att kvaliteten på företagens ekonomiska information förbättras och bokslutens jämförbarhet på internationell nivå ökar. De finska bokslutsnormerna har av tradition i hög grad betonat skattemyndighetens och långivarnas perspektiv.

Med största sannolikhet kommer de flesta finska börsbolag under övergångsperioden endast att göra upp bokslut enligt IFRS på koncernnivå. De bolag som ingår i koncernen, till exempel moderbolaget, kan fortsättningsvis ställa upp ett finskt bokslut.

Eftersom effekterna av förändringarna varierar från bolag till bolag lönar det sig för placeraren att följa med bolagets information om vilka effekter förändringarna har under övergångsperioden.

Avsikten med denna guide är att på ett så lättfattligt sätt som möjligt beskriva de förändringar som övergången till de nya bokslutsprinciperna ger upphov till i börsbolagets bokslut. Detta betyder att läsaren förutsätts ha grundkunskaper om det finska bokslutet. Det finns rikligt med litteratur om IFRS för de läsare som behöver exakt information. Börsstiftelsen har skrivit guiden i samarbete med PricewaterhouseCoopers. Börsstiftelsen tackar de sakkunniga på PricewaterhouseCoopers för ett gott samarbete med sammanställningen av guiden.

Helsingfors 31.1.2005

Sirkka-Liisa Roine

Börsstiftelsen

INTRODUKTION TILL IFRS - BOKSLUT

Enhetliga principer för hur bokslut skall göras upp har blivit allt viktigare i och med att företagen i allt högre grad har internationaliserats och det har blivit vanligare med placeringar i utlandet. Inom EU inleddes beredningen av gemensamma europeiska standarder redan på 1990-talet. International Accounting Standards Board (IASB) har gjort upp de internationella bokslutsstandarderna (IFRS). Börsbolagen inom EU skall börja följa de internationella bokslutsstandarderna senast i koncernboksluten för år 2005.

IFRS består av normer, eller standarder, och tolkningar av dessa. Varje standard reglerar redovisningen och värderingen av en specifik affärstransaktion samt kraven på de uppgifter som skall presenteras.

Betoning på balansräkningen

Många av principerna i IFRS är de samma som de flesta börsbolag redan har följt. Det lönar sig i allt högre grad att fästa uppmärksamhet vid balansräkningen när man läser bokslutet, medan man tidigare har vant sig vid att följa med resultatutvecklingen. En balansräkning enligt IFRS har flera poster än dagens balansräkning och vissa balansposter värderas till gängse värden. För vissa balansposter presenterar man de orealiserade differenserna mellan anskaffningspriser och gängse värden i bokslutet.

Jämförbarhet

Ambitionerna för de nya bokslutsprinciperna är att skapa en enhetligare bokslutspraxis jämfört med tidigare i samtliga EU-länder. För att boksluten bättre skall gå att jämföra med varandra har man utvecklat enhetliga principer för hur IFRS-boksluten skall ställas upp. De som ställer upp boksluten skall sträva efter att tillämpa dessa på ett enhetligt sätt och revisorerna skall styrka att de har tillämpats på ett ändamålsenligt sätt. Genom myndighetsövervakning strävar man efter att öka marknadens förtroende för att boksluten är tillförlitliga. Finansinspektionen är den övervakande myndigheten i Finland.

IFRS innehåller mera bindande, detaljerade bestämmelser än principerna för hur ett finskt bokslut skall göras upp. Endast då man har följt alla standarder och officiella tolkningar i bokslutet kan det anses vara ett IFRS-bokslut.

Trots att bokslutsprinciperna är enhetliga kan bolagen använda vissa alternativa kalkylerings- och presentationssätt. Användaren bör alltså vara observant. Placerarna bör bekanta sig med de bokslutsprinciper som varje bolag publicerar i sitt bokslut för att försäkra sig om hur bolaget har tillämpat de alternativa

principerna. Till exempel för värderingen av materiella anläggningstillgångar, immateriella tillgångar och placeringsfastigheter samt finansiella instrument finns olika alternativa metoder liksom även för redovisningen av pensionsansvar.

Det faktum att företagen har möjlighet till användning av vissa lättnader i standarderna för bestämmelser som annars skulle vara tvingande i samband med övergången till IFRS-bokslut försvagar jämförbarheten. Bolaget kan till exempel använda bokföringsvärden som grundar sig på tidigare redovisningsprinciper i vissa balansposter och ändra värderingsprinciperna för övriga poster. Man kan till exempel använda gamla bokföringsvärden för goodwill (se ordlistan), som har uppstått vid företagsaffärer. Detta betyder att det ännu efter flera år kommer att finnas olika redovisningsgrunder i utgångssiffrorna.

IFRS ändrar inte det faktum att tillämpningen av alla bokslutsprinciper alltid förutsätter att ledningen gör bedömningar och avgöranden samt revisorerna tar ställning till dessa bedömningar. Det är alltid enskilda individer som sammanställer och granskar boksluten.

Inte heller de nya bestämmelserna innehåller alltid tillräckligt detaljerade anvisningar för att bokslutsprinciperna skall kunna tillämpas på ett enhetligt sätt i samtliga bolag. Den praktiska tillämpningen påverkas även av hur väsentlig den aktuella frågan är samt specialdragen i bolagen och bolagens verksamhetsformer.

Bolagets bokslut innehåller alltid uppgifter om bokslutsprinciperna och vilken effekt principerna har. För placerna är företagets information om de nya bokslutsprinciperna och vilken effekt tillämpningen av dessa har, i synnerhet under övergångsperioden, speciellt viktiga. Bolagen kan informera om effekterna i samband med att de publicerar sitt bokslut för 2004 eller i ett separat börsmeddelande i början av 2005. Man skall dessutom informera om förändringarna i delårsrapporterna, om delårsrapporterna för 2005 görs enligt IFRS. Bolagen skall göra upp ett IFRS-bokslut senast för hela räkenskapsperioden 2005.

Målet med förändringen är att åstadkomma bokslut som bättre än i dag är internationellt jämförbara i och med att de grundar sig på gemensamma bokslutsprinciper.

Förändringarna i ett nötskal

- Tidpunkten för när sålda tillgångar och tjänster upptas i omsättningen i resultaträkningen och räkenskapsperiodens resultat kan förändras.
- Ändringen i hur pensionskostnaderna för de anställda och pensionsansvaret för dessa kostnader kalkyleras kan förändra bolagets tillgångar och skulder.
- Vissa balansposter kan presenteras och vissa skall alltid presenteras värderade till gängse värden, vilket påverkar resultatet för räkenskapsperioden eller det egna kapitalet. Tidigare har balansposterna värderats till de ursprungliga anskaffningsutgifterna.
- De regelbundna, årliga avskrivningarna av affärsvärdet, det vill säga goodwill, som kostnad i resultaträkningen upphör.
- Då vissa förutsättningar uppfylls skall hyrda tillgångar upptas som tillgångar och skulder i balansräkningen.
- Bolagen skall noggrannare än tidigare bedöma skillnaden mellan bokföringsvärdet i balansräkningen och gängse värdet på egendomen. Om bokföringsvärdet för en egendomspost överskrider gängse värdet skall man från balansposten göra en nedskrivning, som försämrar resultatet.

ÖVERGÅNG TILL IFRS - BOKSLUT

Majoriteten av de finska börsbolagen gör upp sitt första bokslut enligt IFRS för 2005. En del bolag har tagit i bruk redovisningsprinciperna redan tidigare. De internationella bokslutstandarderna utvecklas hela tiden, vilket betyder att det även sker förändringar i redovisningsprinciperna för de bolag som har övergått redan tidigare.

Då bolaget gör upp sitt första bokslut enligt IFRS för räkenskapsperioden 2005 behöver det jämförelseuppgifter redan för 2004 enligt samma bokslutsprinciper. Dessutom skall bolaget göra upp en ingående balans per 1.1.2004 enligt standarderna. Denna balansräkning behöver inte publiceras separat. Man skall göra en utredning av och redogöra i detalj för skillnaderna mellan eget kapital i balansräkningen enligt finsk bokslutspraxis och enligt IFRS på separata avstämningskalkyler för tidpunkterna 1.1 och 31.12.2004. Dessutom gör bolaget motsvarande avstämningskalkyler både för hela årets resultat och för delårsrapporternas resultat.

Avstämningskalkyl

Ur avstämningskalkylerna får placerarna information om hur förändringarna i redovisningsprinciperna påverkar det egna kapitalet och resultatet under övergångsperioden. Man får allra bäst hjälp med att förstå hur IFRS påverkar det aktuella bolagets bokslut genom att gå igenom avstämningskalkylerna. Enligt Finansinspektionens rekommendation bör bolaget publicera sin avstämningskalkyl innan det publicerar delårsrapporterna för mars 2005, om bolaget börjar tillämpa IFRS från och med den delårsrapporten.

EXEMPEL PÅ AVSTÄMNINGSKALKYL FÖR RESULTATET

Huhtamäki Oyj, kalkyl av förändringarna i nettovinsten år 2002 *

	<i>milj. euro</i>
Nettovinst enligt finsk bokslutspraxis	88,3
<i>Effekter vid övergången till IFRS</i>	
<i>Inkomstskatt</i>	0,9
<i>Anställningsförmåner</i>	-0,1
<i>Finansieringsinstrument</i>	-1,0
<i>Övrigt (omsättningstillgångar, reserveringar och avsättningar)</i>	-0,8
<i>IFRS-justeringar sammanlagt</i>	-1,0
Nettovinst enligt IFRS	87,3

*Huhtamäki Oyj övergick till IFRS från och med 1.1.2003, vilket betyder att ingående balansen är uppgjord per 1.1.2002. Bestämmelsen om att avskrivningar inte längre skall göras på affärsvärde trädde i kraft år 2004. Därför innehåller Huhtamäkis resultat enligt IFRS för 2002 och 2003 fortfarande avskrivningar på affärsvärde.

EXEMPEL PÅ AVSTÄMNINGSKALKYL FÖR EGET KAPITAL

Huhtamäki Oyj, kalkyl av förändringarna i eget kapital 1.1.2002

	<i>milj. euro</i>
<i>Eget kapital enligt finsk bokslutspraxis</i>	874,6
<i>Effekter vid övergången till IFRS</i>	
<i>Inkomstskatter</i>	16,3
<i>Hysesavtal</i>	19,3
<i>Anställningsförmåner</i>	- 32,8
<i>Nedvärderingar på immateriella tillgångar</i>	- 4,9
<i>Nedvärderingar på materiella tillgångar</i>	- 3,7
<i>Finansieringsinstrument</i>	- 3,9
<i>Övrigt (omsättningstillgångar, reserveringar och avsättningar osv.)</i>	- 2,0
<i>IFRS-justeringar sammanlagt</i>	- 11,7
<i>Eget kapital enligt IFRS</i>	862,9

EXEMPEL PÅ FÖRETAGETS INFORMATION

Metso Oyj: Under det första kvartalet 2005 publicerar Metso en separat bulletin om hur övergången till IFRS-bokslutspraxis påverkar den ekonomiska informationen. Bulletinen kommer även att innehålla skillnaderna mellan finsk bokslutspraxis och IFRS-bokslutspraxis i bokslutet per 31.12.2004.

Alla väsentliga effekter av övergången till IFRS finns att hämta i övergångsperiodens avstämningskalkyl. Det är viktigt att man går igenom avstämningskalkylerna för att kunna analysera och förstå förändringarna. För de flesta bolag är tidpunkten för övergången till IFRS redan den 1.1.2004, trots att det första IFRS-bokslutet görs upp för 2005.

Ingående balans och avstämningskalkyl för eget kapital

Man kan ändra på värderingen av balansposterna i samband med övergången till IFRS. Förändringarna i balansvärden, ökning och minskning, beaktas i eget kapital i den ingående balansen. I praktiken betyder detta att de värdeförändringar som orsakas av skillnaderna mellan gammal och ny redovisningspraxis och har uppstått före 1.1.2004, som huvudregel inte i något skede kommer att redovisas resultatpåverkande eller såsom kostnader i bolagens resultaträkningar.

Följderna för resultatet av förändringarna i redovisningspraxis bokförs direkt mot eget kapital. Detta betyder att den engångspost som övergången föranleder inte redovisas såsom intäkt eller kostnad.

Enligt huvudprincipen skall ingående balansen göras upp som om bolaget alltid hade följt principerna i IFRS. Övergångsbestämmelserna innehåller dock betydande alternativa lättnader till denna huvudprincip. Den mest betydande lättnaden är att affärsvärdet i balansräkningen fortfarande kan grunda sig på tidigare redovisningspraxis. Detta betyder att man inte behöver räkna om affärsvärdet på tidigare företagsköp enligt IFRS. Bolaget kan välja om man räknar om affärsvärdena enligt IFRS eller utnyttjar lättnaderna i övergångsbestämmelserna.

Värderingen av anläggningstillgångar kan ske antingen till den ursprungliga anskaffningsutgiften eller till gängse värdet vid tidpunkten för övergången. Alternativen beskriver väl att det fortfarande kommer att finnas problem med jämförbarheten mellan olika bolag.

FÄST UPPMÄRKSAMHET VID FÖLJANDE I SAMBAND MED ÖVERGÅNGEN

- de redovisningsprinciper som bolaget har valt
- vilka effekter övergången har på resultatet för år 2004 och eget kapital 1.1.2004 samt 31.12.2004
- vilken karaktär har de förändringar som övergången har orsakat: är effekterna av engångsnatur och beror på lättnaderna eller kommer förändringarna att påverka bokslutsrapporteringen i framtiden
- förändras uppfattningen om bolagets ekonomiska situation
- tillämpning av redovisningsprinciperna i IFRS och alternativen i dessa principer

DET NYA BOKSLUTET

IFRS-bokslutet och delårsrapporterna följer långt samma struktur som tidigare. De innehåller en resultaträkning, en balansräkning och en kassaflödesanalys, som huvudsakligen följer tidigare uppställningar. Det kommer däremot att finnas nya poster i balansräkningen eftersom IFRS definierar vissa balansposter på ett annat sätt än vad som tidigare har varit kutym. Nytt för IFRS-boksluten är en separat uträkning av förändringarna i eget kapital, där man även specificerar skillnaderna mellan bokföringsvärden och gängse värden i enlighet med de valda bokslutsprinciperna.

IFRS reglerar inte innehållet i verksamhetsberättelsen, standarderna rekommenderar endast att ledningen ger en ekonomisk översikt som en del av bokslutet. Det är sannolikt att bolagen i sina verksamhetsberättelser följer det tidigare presentationssättet. Också i fortsättningen kommer verksamhetsberättelsen att utgöra en väsentlig del av det offentliga bokslutet, eftersom den innehåller en verbal beskrivning av de viktigaste händelserna under räkenskapsperioden.

IFRS innehåller inga noggranna uppställningar för resultat- och balansräkningen, men nog krav på vilka uppgifter som åtminstone skall upptas i resultaträkningen och balansräkningen. I resultaträkningen och balansräkningen kan platsen för vissa poster komma att ändras. Balansposterna skall spjälkas upp på kortfristiga och långfristiga poster. Gränsen är ett år.

Förändringar i eget kapital - kalkyl

Nytt för bokslutet är en kalkyl över förändringarna i eget kapital, som är en separat del av bokslutet. I förändringarna i eget kapital ingår en värdeförändringsfond, som används för specificering av sådana skillnader mellan gängse värden och bokföringsvärden i balansposterna som inte ännu har realiserats med resultatpåverkan i bolagets resultaträkning. Det är motiverat att presentera kalkylen separat från noterna, eftersom man enligt IFRS skall redovisa transaktionerna direkt mot eget kapital, vilket tidigare har varit främmande för finsk redovisningspraxis.

Kassaflödeskalkyl

I kassaflödeskalkylen skall man i enlighet med etablerad praxis presentera periodens kassaflöde fördelat på kassaflödet från affärsverksamheten, investeringarna och finansieringen. Enligt IFRS skall kassaflödeskalkylen beskriva kassaflödena enligt **kassapincipen**, det vill säga att betalningstidpunkten avgör registreringen. Enligt finsk praxis kan uppgifterna även registreras enligt prestationsprincipen, det vill säga enligt tidpunkten för överlåtelse av prestationen. Till

följd av förändringen kommer kassaflödeskalkylen i fortsättningen att ge en bättre jämförbar bild av det verkliga kassaflödet. Detta medför att den information som kassaflödeskalkylerna ger får större betydelse och accentueras i framtiden, både då man analyserar den ekonomiska utvecklingen för ett enskilt bolag och då man jämför olika bolag.

Kassaflödeskalkylen underlättar jämförelsen av bolagens utveckling och ekonomiska ställning.

Koncernbokslutets omfattning

I koncernbokslutet skall man också i fortsättningen inkludera alla de dotterbolag där moderbolaget äger över 50 % av röstmängden i dotterföretagets aktier. Enligt IFRS skall också sådana **enheter som har grundats för särskilda ändamål** (se ordlistan) medtas i koncernbokslutet. Alla de bolag där moderbolaget har reell bestämmanderätt skall inkluderas i koncernbokslutet.

Den reella bestämmanderätten kan kräva att ett företag inkluderas i koncernbokslutet även om ägarförhållandet inte skulle uppfyllas.

Redovisningsprinciper

Redovisningsprinciperna utgör en väsentlig del av bokslutsinformationen. Där får placerarna ett fullspäckat informationspaket om IFRS-principerna samt en utredning av hur bolaget tillämpar standarderna. Den här delen beskriver och förklarar allra bäst för placeraren vad tillämpningen av IFRS betyder för det aktuella bolaget.

Redovisningsprinciperna beskriver och förklarar allra bäst för placeraren vad tillämpningen av IFRS principer betyder för det aktuella bolaget.

Information enligt affärsområde

IFRS kräver att bolagen ger mera information om sina olika affärsområden, det vill säga **segment**. Avsikten är att placerarna skall ha tillgång till allt enhetligare och mera övergripande information och bättre möjligheter att bedöma företagets verksamhet samt riskerna anknutna till den och resultatbildningen. Enligt

de nuvarande bestämmelserna har det räckt med att man har presenterat verksamhetsområdenas omsättning och rörelseresultat, men företaget har självt kunnat definiera verksamhetsområdena och därför har definitionen varit flexibel.

Enligt IFRS skall affärsverksamhetens segment och de geografiska segmenten definieras så att definitionen grundar sig på klart avgränsade delar inom företaget, där risken och lönsamheten avviker från övriga affärsverksamhetssegment. Företaget kan definiera det geografiska segmentet enligt var företagets funktioner eller kunder finns. Företagets interna rapportering, som ledningen använder för att följa med företagets verksamhet, avgör i hög grad hur segmenten definieras. Om segmentet representerar minst tio procent av företagets intäkter, resultat eller tillgångar, skall segmentinformationen finnas i bokslutet.

Företaget klassificerar sin information om segmenten i **primära och sekundära segment**. I noterna skall bl.a. uppgifter om omsättning, resultat, tillgångar, skulder och investeringar ges för det primära segmentets del. Uppgifter om omsättning, tillgångar och investeringar skall upptas om det sekundära segmentet.

EXEMPEL PÅ FÖRETAGETS INFORMATION

Elcoteq Network Oyj: Elcoteq har primärt organiserat sin verksamhet på två affärsområden, det vill säga Datakonsoler och Telekommunikationssystem. Elcoteq rapporterar dessa affärsområden såsom sina primära segment och följer IFRS-bokslutsprinciperna i sin rapportering. Utöver dessa affärsområden har Elcoteq även haft en separat funktion, Industriell elektronik, som bolaget huvudsakligen har gjort sig av med. Den andel av funktionen Industriell elektronik som Elcoteq inte har gjort sig av med har sammanslagits med bolagets affärsområde Telekommunikationsteknik. De segmentspecifika jämförelsetalen har justerats så att de motsvarar denna nya fördelning på affärsområden. Elcoteq rapporterar de geografiska områdena, det vill säga Datakonsoler Europa, Telekommunikationsteknik Europa, Asien och Amerika som sekundära segment.

I bokslutet skall man ge mera uppgifter och detaljerad information om de funktioner som är till salu och som har avslutats än enligt finsk praxis. Målet är att få bättre information än tidigare om sådana affärsområden som även i framtiden kommer att ingå i bolagets verksamhet och å andra sidan specificera vilken effekt transaktioner av engångsnatur har på resultatet.

ÄNDRINGAR I RESULTAT- OCH BALANSRÄKNINGEN

När redovisas försäljning?

IFRS innehåller mer detaljerade och noggrannare anvisningar än vad som förekommer i finländsk praxis beträffande i vilket skede försäljning skall redovisas som omsättning i bolagets resultaträkning. Ändringen kan till exempel inverka på bolag inom dataprogram- och bioteknikbranschen, där tidpunkten för överlåtagandet av en såld produkt eller tjänst kan vara tolkningsmässig. Även särskilda villkor i anslutning till försäljningen, som återköpsförbindelser och finansieringsarrangemang, har betydelse för intäktsföring av försäljning. Likaså inverkar leveransvillkoren för varor på bedömningen av möjlig intäktsföring i högre grad än förut.

EXEMPEL PÅ BOLAGSINFORMATION

SanomaWSOY Abp: De nya IFRS-redovisningsprinciperna inverkar på SanomaWSOY:s omsättning. De största ändringarna i omsättningen orsakas av den tidigare behandlingen av tidningsdistributionen som förmedlingsförsäljning samt av förenhetligandet av bokföringsförfarandet ifråga om beviljade rabatter och köpta tjänster.

Enligt IFRS är det centrala för **redovisning** av omsättning och **intäktsförbarhet** att det säljande bolaget i verkligheten överfört de betydande riskerna och fördelarna i anslutning till den sålda prestationen till köparen, varvid även den ekonomiska nyttan i anslutning till försäljningstransaktionen övergått till försäljaren. Det handlar då inte nödvändigtvis om att den lagliga ägande- eller besittningsrätten övergått från den ena parten till den andra.

Därtill förutsätts att det säljande bolaget inte längre får inneha faktisk affärsledningsmässig eller annan bestämmanderätt över de redan sålda varorna. Intäkterna från försäljningen och utgifterna som hänför sig till affärsverksamheten skall gå att bestämma tillräckligt pålitligt.

Faktorer i anslutning till affärsverksamheten, vilka antyder att det ännu inte är fråga om verklig försäljning, kan exempelvis vara lång betalningstid, bindandet av fordran vid fortsatta åtgärder från köparens sida, säljarens garanti- och andra skyldigheter som avviker från det vedertagna eller avvikande rättigheter för köparen att upphäva affären.

Om bolaget levererar projekt eller produkter med lång tillverkningsstid, som

exempelvis fartyg eller pappersmaskiner, skall de enligt IFRS alltid intäktsföras **enligt prestationsgrad**. Intäktsföring enligt prestationsgrad gäller också tjänster med lång verkningstid. Ändringen i principen för uppgörande av bokslut tidigarelägger redovisningen av långsiktiga projekts intäkter och resultat i resultaträkningen. Enligt finländsk redovisningssed är det också möjligt att intäktsföra projekt med lång verkningstid på en gång sedan projektet slutgiltigt blivit färdigt och överlåtits till kunden. Den obligatoriska intäktsföringen enligt prestationsgrad i IFRS kan väsentligt ändra principerna för uppgörande av bokslut för vissa bolag och genereringen av det årliga resultatet.

IFRS förutsätter att projekt med lång verkningstid intäktsförs enligt prestationsgrad.

EXEMPEL PÅ BOLAGSINFORMATION

KONE Abp: Intäktsföring enligt prestationsgrad har införts ifråga om långsiktiga projekt.

IFRS har även mer detaljerade bestämmelser om redovisningen av försäljnings- och andra **fordringar** bland likvida medel då fordringarna blivit sålda t.ex. till ett utomstående finansieringsbolag. Enligt IFRS kan fordringar bortbokas ur balansräkningen endast i den mån som bestämmanderätten och kreditförulustrisken beträffande tillgångsposten ifråga faktiskt och slutgiltigt övergått till det bolag som köpt fordringarna.

Beräkningen av personalkostnader förändras

IFRS ger detaljerade anvisningar om bestämningen och redovisningen av **pensionsansvar** i bolagens resultat- och balansräkningar. I synnerhet för internationella koncerner kan detta vara en av de största ändringarna vid övergången till IFRS. Ändringen kan även ha en väsentlig inverkan på inhemska personalkostnader, ifall pensionsansvaret skötts genom egna pensionsstiftelser.

Invalidpension som ingår i det finländska APL-arbetspensionssystemet har i den form som gällt åren 2003 och 2004 tolkats som ett arrangemang, som förutsätter att **ansvaret för invalidpensioner** betraktas som skulder i bolagens balansräkningar. Om redovisningsförfarandet beträffande invalidpensioner uppnåddes dock ingen helt enhetlig ståndpunkt i Finland under år 2004. Pensionsförhandlingsgruppen för arbetsmarknadens centralorganisationer beslöt i

oktober 2004 att rekommendera en ändring i bestämmingen av invalidpensionspremierna, vilket skulle slopa bolagens skyldighet att periodisera invalidpensionsförmånerna som skulder i bokslut som är förenliga med IFRS. Social- och hälsovårdsministeriet har godkänt de föreslagna ändringarna i december 2004, på basis av vilka invalidpension inom APL-pensionssystemet redan i boksluten för år 2004 behandlas enligt kontantprincipen, så att inga skulder uppstår i företagens balansräkningar.

EXEMPEL PÅ BOLAGSINFORMATION

Stora Enso Abp (28.12.2004): Social- och hälsovårdsministeriet har godkänt vissa ändringar i beräkningsgrunderna för invalidpensionsansvaret enligt Finlands arbetspensionssystem (APL). Ändringarna träder i kraft 1.1.2006. Enligt det nya förfarandet behandlas invalidandelen i APL som ett system som baserar sig på kontantprincipen i IFRS-bokslut. På grund av denna ändring intäkt för Stora Enso merparten (ca 90 %) av en tidigare gjord reservering och redovisar en positiv post av engångsnatur om ca 170 miljoner euro i rörelsevinsten för det sista kvartalet 2004. Det slutgiltiga beloppet bestäms på basis av försäkringsmatematiska kalkyler vid slutet av året.

IFRS indelar pensionssystemen i **förmånsgrundade** (se ordlistan) och **betalningsgrundade** (se ordlistan) pensionsplaner.

I förmånsgrundade pensionsplaner ansvarar bolagen ännu för personalens framtida pensioner, och därför skall bland bolagets tillgångar och skulder upptas en skuld- eller tillgångspost som baserar sig på försäkringsmatematiska kalkyler och vars ändringar påverkar bolagets resultat. IFRS-bestämmelserna reglerar mer detaljerat än förut värderingen och redovisningen av pensionsplanerna. Pensionsansvarsbeloppet påverkas till exempel av teoretiska antaganden om upphörande av personalens anställningsförhållanden, framtida lönehöjningar och uppskattningar av den förväntade avkastningen på de tillgångar som utgör täckning för pensionsansvaret. IFRS innehåller alternativ för redovisningen av pensionsansvaret både under övergångsskedet och senare, och således måste även beräkningsgrunderna för pensionsansvar kontrolleras när olika bolag jämförs med varandra.

I betalningsgrundade pensionsplaner är den årliga pensionsförsäkringspremien som bolaget betalar den slutgiltiga kostnaden ur bolagets perspektiv. För perioden i fråga blir det inga fler betalningar för bolaget och således behövs inga försäkringsmatematiska periodiseringar.

Beaktandet av förmånsgrundade pensionssystem kan ha en betydande inverkan på bolagens balansställning, i allmänhet genom att öka skulderna under övergångsskedet.

EXEMPEL PÅ BOLAGSINFORMATION

Kesko Abp: Kesko-koncernens förmånsgrundade pensionsplan har redovisats enligt IFRS och alla ackumulerade försäkringsmatematiska vinster och förluster har upptagits i övergångsskedets balansräkning. Under placeringar i den ingående IFRS-balansen har bokförts 167 miljoner euro, vilket motsvarar det belopp med vilket det gängse värdet för medlen i Keskos Pensionskassa överstiger de skyldigheter som pensionsplanen orsakar. Därtill har bland de långfristiga skulderna i den ingående IFRS-balansen upptagits skyldigheter om 25 miljoner euro angående kommande invalidpensioner beträffande de personer vars pensionskydd sköts av arbetspensionsbolaget.

IFRS förutsätter också att verkningarna av bolagens **optioner och andra aktiebaserade incitamentsystem** redovisas som kostnader bland personalkostnaderna i resultaträkningen. En av orsakerna bakom redovisningsförfarandet är idén att då optioner är en del av avlöningssystemet skall alla bolag bokföra förmåner av lönenatur bland personalkostnaderna. Eftersom det dock inte är fråga om en verklig framtida kostnad som företaget självt skall betala, utökas de fonderade vinstmedlen i balansräkningen med det belopp som redovisats som personalkostnader i resultaträkningen. Tidigare har verkningarna av incitamentsystemen endast utretts i bolagens bilageuppgifter och beaktats i nyckeltalen vid presentationen av det s.k. utspädda resultat/aktie-nyckeltalet.

Den nya bestämmelsen tillämpas på optionsprogram, som beviljats efter 7.11.2002 och där rättigheterna i anslutning till optionen inte ännu kunnat utnyttjas av optionens mottagare fram till 1.1.2005. Optionens kostnadsverkan på resultatet bestäms enligt den beviljade förmånens gängse värde vid tidpunkten för beviljandet. Då är redan den eventuella maximala kostnadsredovisningen redan känd vid tidpunkten för beviljandet av optionerna. Senare ändringar i värdet på optionerna och aktiekurserna inverkar inte längre på de bokförda kostnadernas belopp.

Den utspädning av aktieägarnas ägande i bolaget som beviljandet av optioner orsakar skall redovisas som kostnad bland personalkostnaderna. Eftersom det dock inte handlar om en verklig kostnad för bolaget, utökas de fonderade vinstmedlen med det belopp som bokförts som kostnad i resultaträkningen.

Värdering av tillgångar

Enligt IFRS skall anläggningstillgångar som bolaget självt använder i första hand värderas till den **ursprungliga anskaffningsutgiften**, med avdrag för årliga avskrivningar enligt plan och eventuella extraordinarie förluster på nedskrivningar. Förfarandet motsvarar gällande finländsk redovisningssed. Ett annat alternativ är att värdera tillgångarna tillräckligt regelbundet **till deras gängse värde**. De kalkylmässiga uppskrivningar som då uppstår redovisas direkt i eget kapital under **omvärderingsfonden**. Avskrivningarna redovisas i resultaträkningen till gängse värde på basis av omvärderingen.

I synnerhet värdeändringar i **placeringsfastigheter** kan ha en väsentlig verkan på bolagets resultat, balansställning och ekonomiska nyckeltal. Gängse värden rekommenderas vid värderingen av placeringsfastigheter, varvid ändringar i värdet bokförs i resultaträkningen. Placeringsfastigheter utgörs av jordområden och byggnader, som bolaget äger i syfte att generera hyresintäkter eller värdestegringar och som således inte utnyttjas i bolagets egentliga verksamhet. Om placeringsfastigheter fortfarande värderas på basis av anskaffningsutgifter i bokslutet, skall bilageuppgifterna innehålla information om placeringsfastigheternas gängse värden och de tillämpade värderingsmetoderna.

Placeringsfastigheter kan värderas till gängse värde, varvid värdeändringarna upptas i resultaträkningen.

EXEMPEL PÅ BOLAGSINFORMATION

Sponda Abp: Den största ändringen i Spondas ekonomiska IFRS-rapportering beror på värderingen av placeringsfastigheter. Sponda har beslutat att i koncernbalansräkningen börja värdera placeringsfastigheter till deras gängse värde och redovisa värdeändringar under rapporteringsperioden i resultaträkningen.

Även värdeändringar i skogsindustribolagens **skogstillgångar** kan väsentligt inverka på bolagens resultat och balansställning. Enligt traditionell finländsk redovisningspraxis har skogstillgångar värderats enligt anskaffningsutgift, utökat med eventuella balanspåverkande uppskrivningar. Enligt IFRS värderas skogstillgångar huvudsakligen till gängse värde, varvid ändringarna i det gängse värdet redovisas i resultaträkningen.

EXEMPEL PÅ BOLAGSINFORMATION

UPM-Kymmene Abp: Enligt finländsk bokslutspraxis har UPM:s skogstillgångar tidigare värderats enligt anskaffningsutgift utökat med uppskrivningar av deras värde. Enligt IFRS värderas skogstillgångar till deras gängse värde och ändringen i gängse värde redovisas i resultatet. Bestämningen av gängse värde baserar sig på bolagets kassaflödeskalkyl.

Finländska bolag har kunnat uppskriva värdet på ägda **jordområden** och **aktier**. Uppskrivningar har i allmänhet dock inte gjorts på basis av maximala gängse värden, utan uppskrivningarnas belopp och redovisningstidpunkt har påverkats av andra orsaker, som strävan efter att presentera verkliga gängse värden.

I samband med övergången till IFRS kan bolaget annullera tidigare uppskrivningar, varvid värdet på anläggningstillgångar och eget kapital sjunker. Ett annat alternativ är att uppta det uppskrivna värdet till så kallat **antaget anskaffningsvärde** och ett tredje alternativ är att använda gängse värde vid övergångstidpunkten som antaget anskaffningsvärde. Det är sannolikt att de bolag som gjort uppskrivningar kommer att annullera tidigare uppskrivningar vid övergången.

Traditionellt har alla **för slitage utsatta anläggningstillgångar** som bolaget äger värderats enligt den ursprungliga anskaffningsutgiften, med avdrag för årliga avskrivningar enligt plan. IFRS gör det dock möjligt att årligen omvärdera dylika sedvanliga anläggningstillgångar till gängse värde. Bolagen kommer emellertid knappast att övergå till detta förfarande i någon större utsträckning, eftersom det gängse värdet då måste granskas regelbundet och avskrivningarna alltid göras på basis av det omvärderade beloppet.

Värdering av finansiella tillgångar

IFRS indelar finansiella tillgångar i fyra klasser, som bestämmer deras värderingsprinciper.

Klassificering av finansiella tillgångar

Finansiella tillgångar	Värderingsmetod
1. Tillgångar som innehas för affärsverksamhet	till gängse värde enligt resultatpåverkan
2. Tillgångar som innehas till förfallodag	enligt periodiserad anskaffningsutgift
3. Lån och övriga fordringar	enligt periodiserad anskaffningsutgift
4. Tillgångar som innehas för försäljning	till gängse värde enligt resultatpåverkan

Ett undantag vid värderingen av finansiella tillgångar utgörs av **derivativinstrument**, som alltid värderas till gängse **marknadsvärde** enligt resultatpåverkan. Om det dock kan påvisas att derivativinstrumentens stränga kriterier beträffande hedgingen (se ordlistan) av framtida kassaflöden uppfylls redovisas ändringarna i värdet direkt i eget kapital.

Värderingen av derivativinstrument till gängse värde kan orsaka betydande volatilitet i resultatet, eftersom de gängse värden för derivativinstrument som används för hedging varierar kraftigt. Tidigare har det varit möjligt att bokföra dylika ändringar i värdet enligt bolagens egna kalkylprinciper för hedging så att värdeändringarna hänförts till samma granskningsperiod som resultatpåverkan av de kassaflöden som hedgingen hänför sig till. IFRS:s förutsättningar för identifikationen av hedgingens verkan är dock så krävande att det i praktiken rentav kan vara omöjligt att genomföra dem utan betydande tilläggskostnader för system och dokumentation. Om IFRS:s kriterier för hedgingens verkan uppfylls redovisas värdeändringen i omvärderingsfonden under eget kapital i balansräkningen. Då realiseras resultatpåverkan först senare samtidigt som det skyddade kassaflödet realiseras i bolagets resultaträkning.

EXEMPEL PÅ BOLAGSINFORMATION

Kemira Abp: De finansiella tillgångarna har såsom IFRS förutsätter klassificerats enligt finansiella tillgångar som innehas för affärsverksamhet, övriga fordringar och lån som företag beviljats och finansiella tillgångar som innehas för försälj-

ning. Kemira har klassificerat övriga aktier som finansiella tillgångar som innehas för försäljning. Tillämpandet av gängse värden inverkade betydligt på värderingen av de till salu varande aktierna. Dessa består huvudsakligen av aktier i Teollisuuden Voima Oy. De aktier som hör till klassen finansiella tillgångar som innehas för försäljning värderas till gängse värde, varvid värdet på aktierna i Teollisuuden Voima Oy har ansetts vara tillräckligt pålitligt bestämbara. Kemira redovisar de icke-realiserade värdeändringarna i aktier som innehas för försäljning direkt i eget kapital fram till försäljningstidpunkten, varefter de överförs till resultaträkningen. Derivatinstrument har redan tidigare redovisats till gängse värde i balansräkningen och ändringarna i värderingen av finansiella instrument har inte totalt sett orsakat betydande ändringar i den ingående IFRS-balansen med undantag av aktier.

Redovisningen av finansiella tillgångar till deras gängse värde kommer att öka. Att presentera gängse värden antingen som balansvärden eller i viss mån i bilageuppgifterna till bokslutet ökar betydligt den information som ges om bolagens ekonomiska ställning.

Avskrivningar på goodwill slopas

Slopandet av regelbundna avskrivningar på goodwill (affärsvärde) är en betydande förändring i förhållande till det gamla förfarandet. Tidigare har goodwill som uppstått i samband med företagsförvärv avskrivits enligt plan under 5-20 års tid. Då dessa avskrivningar slopas från och med 1.1.2004, ser resultatet bättre ut för företag som förvärvat många företag och därmed ackumulerat goodwill. Å andra sidan kan eventuella nedskrivningar på goodwill orsaka betydande kostnadsföringar av engångsnatur i bolagens årliga resultat.

I stället för regelbundna avskrivningar på goodwill **estimeras** bokföringsvärdena på goodwill **regelbundet** för att reda ut eventuella värdenedgångar. Även värden på andra tillgångsposter i balansen skall estimeras i fall indikationer på eventuella värdenedgångar observeras. Sådana indikationer kan t.ex. vara skador på tillgången, sämre verklig prestationsförmåga än vad som tidigare estimerats eller ändringar i marknadsförhållandena eller lagstiftningen som påverkar verksamheten.

EXEMPEL PÅ BOLAGSINFORMATION

I resultatet enligt IFRS för Amer-yhtymä Oyj år 2003 ingår nedskrivningar om 4,1 miljoner euro för anläggningstillgångar vid produktionsanläggningar inom golfverksamheten. De värderingsmetoder som är förenliga med finländsk praxis ledde inte till nedskrivningar i de ursprungliga boksluten för år 2003 som var förenliga med finländsk redovisningssed.

Utredningen av behovet av nedskrivningar baserar sig ofta på faktorer som måste estimeras. Väsentligt för slutresultatet är hurdana avkastningskrav som ställts på de tillgångar som är föremål för uppskattningen och hur de framtida kassaflödena från tillgångarna bestämts.

Vid uppskattningen av kassaflöden i anslutning till värdering av tillgångsposter är det väsentligt att beakta hurdana avkastningskrav som ställs på tillgångarna.

Bestämningen av affärsvärdena vid företagsförvärv, d.v.s. **sammanslagningar av affärsverksamhet**, som genomförs efter 1.1.2004 ändras. Kalkylerna om anskaffningsutgifterna skall alltid basera sig på tillgångarnas och skuldernas gängse värden vid anskaffningstidpunkten. Möjligheten att bestämma anskaffningsutgiften på basis av bokföringsvärden försvinner.

Enligt IFRS skall övriga immateriella tillgångar särskiljas från goodwill. Poster som definieras som övriga immateriella tillgångar är exempelvis varumärken, patent, licenser, produktionsmetoder, tillstånd som baserar sig på avtal, orderstock och tillgångar i anslutning till kundrelationerna. Övriga immateriella tillgångar skall även i fortsättningen avskrivas enligt plan under deras ekonomiska livslängd.

Även bestämmelserna i anslutning till bestämmandet av anskaffningsutgiften och anskaffningstidpunkten är betydligt mer detaljerade än tidigare.

Eventuella värdenedgångar i samtliga tillgångsposter skall estimeras regelbundet. Eftersom inga regelbundna avskrivningar längre görs på goodwill förbättras bolagens resultat i allmänhet.

FÖRENINGEN CGR:S BESKRIVNING AV BERÄKNINGSPRINCIPERNA FÖR NEDSKRIVNINGAR ENLIGT IFRS-BOKSLUTSMALLEN:

Varje bokslutsdag bedömer koncernen om det finns indikationer på att värdet på någon tillgångspost minskat. Om dylika indikationer föreligger estimeras det penningbelopp som kan ansamlas av ifrågavarande tillgångspost. Därtill estimeras det penningbelopp som årligen kan ansamlas för följande tillgångsposter oberoende av om det finns indikationer på värdenedgång eller ej: goodwill, immateriella nyttigheter med obegränsad ekonomisk livslängd samt halvfärdiga immateriella tillgångar.

Penningbelopp som kan ansamlas är det gängse värdet på tillgångsposten med avdrag för de utgifter som överlåtelsen medför eller ett bruksvärde som skall vara högre. Det penningbelopp som kan ansamlas av finansiella tillgångar är antingen det gängse värdet eller nuvärdet av motsvarande framtida kassaflöden som diskonterats med den ursprungliga effektiva räntan. Förlust på nedskrivning redovisas när bokföringsvärdet på tillgångsposten är större än det penningbelopp som kan ansamlas från den. Förlust på nedskrivning redovisas i resultaträkningen. Förlust på nedskrivning annulleras om förhållandena förändrats och om det penningbelopp som kan ansamlas från tillgången har förändrats sedan redovisningstidpunkten för nedskrivningsförlusten. Förlust på nedskrivning annulleras dock inte till ett större belopp än vad tillgångens bokföringsvärde skulle ha varit utan redovisningen av nedskrivningsförlusten. Nedskrivningsförluster för goodwill annulleras inte under några som helst omständigheter. Nedskrivningsförluster för egetkapital-placeringar, som klassificeras som finansiella tillgångar som innehålls för försäljning, annulleras inte heller via resultatet. För goodwill har ett värdenedgångstest uppgjorts 1.1.2004 i enlighet med övergångsstandarden.

EXEMPEL PÅ REDOVISNING AV NEDSKRIVNING

*Ett bolag förvärvade ett nytt dotterbolag vid slutet av år 2001. Det förvärvade dotterbolaget har verksamhet i tre länder. År 2004 väljs en ny regering i land A. Den stiftar nya lagar som väsentligt begränsar exporten av det förvärvade dotterbolagets huvudprodukter från landet i fråga. På grund av detta minskar dotterbolagets produktion med 40 %. De väsentliga exportbegränsningarna och den därmed anslutna produktionsminskningen förutsätter att Bolaget omvärde-
rer värdet på affärsverksamheten i land A. I samband med värderingen uppgörs resultatprognoser för verksamheten i fråga för åren 2005-2009. På basis av resultatprognoserna konstateras att den goodwill som härstammar från förvärvet*

av dotterbolaget är högre än det estimerade nuvarande gängse värdet på affärsverksamheten. En nedskrivning redovisas för goodwill, vilket försämrar företags resultat för år 2004.

Kalkylmässig uppskjuten skattefordran och skatteskuld

Finländska börsnoterade bolag har traditionellt redovisat kalkylmässiga skattefordringar och skatteskulder i balansräkningen och ändringar i dessa i resultaträkningen, även om tillämpningen av bokföringsprinciperna varierat rätt kraftigt. IFRS:s redovisningsbestämmelser är ännu mer bindande, detaljerade och heltäckande.

Enligt finska redovisningsprinciper är det möjligt att låta bli att bokföra kalkylmässiga skattefordringar för förluster som fastställts vid beskattningen och som kan utnyttjas under kommande år. Kalkylmässiga skattefordringar har då upptagits i bilageuppgifterna som poster utanför balansen. Enligt IFRS skall en kalkylmässig skattefordran alltid redovisas som tillgång i balansräkningen, om det är tillräckligt sannolikt att förlusterna i framtiden kan utnyttjas i beskattningen.

IFRS förutsätter även att kalkylmässiga skatter redovisas för de skattemässiga skillnaderna mellan balansposter. Då avviker beskattningsvärdet och bokföringsvärdet på balansposten från varandra. Enligt finländsk praxis har redovisning av dessa varit sällsynt. Poster som förutsätter redovisning av kalkylmässiga skatter kan t.ex. vara värdering av förvärvade företag till gängse värden, värdering av andra balansposter till gängse värde samt skatteskulder i anslutning till dotterbolags icke-utdelade vinstmedel.

I bilageuppgifterna ges betydligt mer detaljerad ytterligare information om skatter än tidigare.

EXEMPEL PÅ BOLAGSINFORMATION

Outokumpu Abp: I samband med övergången till IFRS har kalkylmässiga skatter för gjorda IFRS-justeringar redovisats i den mån som de orsakat skattepliktiga eller avdragsgilla periodiseringsdifferenser mellan beskattningen och bokslutet. Kalkylmässiga skatter har inte redovisats för goodwill, negativ goodwill eller andra permanent skattefria eller icke-avdragsgilla poster. Vid övergångstidpunkten minskade de kalkylmässiga skatterna i anslutning till IFRS-justeringar med 22 miljoner euro.

Hyresavtal

Behandlingen av hyresavtal i bokslutet förändras så att nyttigheter som anskaffats genom hyresavtal som definieras som **finansiell leasing** skall redovisas i balansräkningen som tillgångar och skulder. Tidigare har information om leasing endast ingått i bilageuppgifterna.

Balansomslutningen för de bolag som utnyttjat finansiell leasing kommer att öka. Detta inverkar på de nyckeltal som beräknas på basis av balansräkningen, som avkastning på sysselsatt kapital samt soliditet och skuldsättningsgrad. I resultaträkningen syns förändringen så att leasinghyror som tidigare redovisats i verksamhetens extraordinära kostnader förvandlas till avskrivningar på leasingtillgången och räntekostnader för leasinglån.

IFRS förutsätter att hyresavtalen klassificeras i finansiella leasingavtal och övriga hyresavtal. Nyttigheter som definieras som finansiell leasing behandlas av hyresgivaren som försäljning och av hyrestagaren som inköp. Hyresavtalet definieras som ett finansiellt leasingavtal, i fall de risker och förmåner som ansluter sig till ägandet av hyresobjektet i väsentlig grad tillfaller hyrestagaren. Det är också fråga om finansiell leasing då ägandet övergår till hyrestagaren vid utgången av hyrestiden eller om denne har rätt att köpa tillgången vid utgången av hyrestiden till ett pris som understiger det gängse värdet. Kännetecknen för finansiell leasing uppfylls också då hyrestiden täcker huvudparten av nyttighetens ekonomiska livslängd eller om nuvärdet av minimihyrorerna för hela hyrestiden motsvarar en väsentlig andel av nyttighetens gängse värde. Det som är väsentligt är affärsverksamhetens verkliga natur och innehåll, inte hyresavtalets form.

Behandlingen av finansiell leasing enligt IFRS förbättrar jämförbarheten mellan olika bolag, eftersom nyttigheter som hyrts på detta sätt alltid skall presenteras i balansräkningen som tillgångar och skulder. Behandlingen av hyresavtal i bokslut ändras betydligt om ett avtal måste klassificeras som finansiell leasing. I synnerhet inverkar förändringen på de nyckeltal som räknas på basis av balansräkningen.

EXEMPEL PÅ BOLAGSINFORMATION

Lassila & Tikanoja Abp: divisionen Miljötjänster hyr apparater till sina kunder. Apparaterna har tidigare bokförts bland bolagets anläggningstillgångar. En del

av hyresavtalen tolkas enligt IFRS som finansiell leasing och behandlingen av dessa förändras. De med finansiella leasingavtal förenliga nuvärdena av framtida hyror intäktsförs genast och bokförs som långfristiga försäljningsfordringar, och apparaterna bokförs inte i fortsättningen bland bolagets anläggningstillgångar. Varje hyra indelas i ränta och amortering av försäljningsfordran. Bokföringen av finansiell leasing ökar koncernens eget kapital med ca 0,5 miljoner euro.

Återhyrning

Bolagen kan ha sålt fastigheter för att genast hyra dem tillbaka för eget bruk. Arrangemanget kallas **avtal om försäljning och återhyrning** (sale and lease back). Om försäljning och återhyrning klassificeras som finansiell leasing, redovisas nyttigheten i det säljande bolagets balansräkning.

FÖRENINGEN CGR:S BESKRIVNING AV KALKYLPRINCIPERNA FÖR HYRESAVTAL ENLIGT IFRS-BOKSLUTSMALLEN

Koncern som hyrestagare

Hyresavtal som gäller materiella tillgångar och där koncernen har en väsentlig andel av de risker och förmåner som kännetecknar ägandet klassificeras som finansiella leasingavtal. Ett finansiellt leasingavtal upptas i balansräkningen till den leasade tillgångens gängse värde vid den tidpunkt då leasingavtalet träder i kraft eller till nuvärdet av minimihyror om detta är lägre. Tillgångar som anskaffats genom finansiella leasingavtal avskrivs under tillgångens ekonomiska livslängd eller under hyrestiden om denna är kortare. Hyresskyldigheterna ingår i räntebärande skulder i balansräkningen.

Hyresavtal, där de risker och förmåner som kännetecknar ägandet förblir hos hyresgivaren behandlas som **övriga hyresavtal**. De hyror som betalas på basis av övriga hyresavtal redovisas i resultaträkningen som kostnader i jämna rater under hyrestiden.

Koncern som hyresgivare

De tillgångar som koncernen hyrt ut och vars risker och förmåner, vilka kännetecknar ägandet, till väsentliga delar övergått till hyrestagaren behandlas som finansiella leasingavtal och redovisas i balansräkningen som fordran. Fordran re-

dovisas till nuvärdet. Finansieringsintäkten för ett finansiellt leasingavtal bestäms så att den kvarvarande nettoplaceringen ger samma procentuella avkastning under hyrestiden.

Andra än genom finansiell leasing hyrda tillgångar ingår i materiella anläggningstillgångar i balansräkningen. De avskrivs under sin ekonomiska livslängd på motsvarande sätt som anläggningstillgångar som är i eget bruk. Hyresintäkterna redovisas i resultaträkningen i jämna rater under hyrestiden.

När kan man göra en reservering?

I bokslutet skall reserveringar avsättas för bindande skyldigheter, vars betalningstidpunkt eller -belopp fortfarande är osäkra. Med reserveringar avses framtida sannolika utgifter eller förluster. Räkenskapsperiodens resultat minskar med reserveringens belopp. IFRS stramar åt förutsättningarna för avsättandet av reserveringar.

I allmänhet har bolagen tillräckliga förutsättningar att estimerar behovet av reserveringar och deras belopp. Ur detta perspektiv ändrar IFRS inte nuvarande praxis, men förutsättningarna för att bokföra reserveringar blir strängare. Enligt finländsk praxis är det möjligt att prövningsbaserat avsätta reserveringar, som ännu inte vid tidpunkten för avsättandet av reserveringen baserat sig på lagar eller andra skyldigheter. Dyliga reserveringar har bland annat utgjorts av omstruktureringsreserveringar, där redan beslut av bolagets styrelse eller ledningsgrupp tidigare kunnat räcka som grund för avsättande av reserveringen. Enligt IFRS:s principer är det möjligt att avsätta en sådan reservering först efter att en detaljerad plan uppgjorts för omstruktureringen och att verkställandet av den inlemts eller att man i övrigt informerat om planerna.

Förutsättningarna för att avsätta reserveringar blir strängare, vilket kan skjuta upp avsättandet av reserveringar till framtiden. Företagsledningens beslut räcker inte i sig för att avsätta en reservering på bokslutsdagen om inte de övriga villkoren för omorganiseringsreserveringar uppfylls. Detaljerad information om reserveringar finns i bilageuppgifterna till bokslutet, och reserveringar skall specificeras noggrannare än tidigare.

EXEMPEL PÅ NEDLÄGGNING AV EN DIVISION

Företagets styrelse beslöt 12.12.2004 att lägga ner en division. Före bokslutsdagen 31.12.2004 hade ingen information om beslutet delgetts och inte heller hade några andra åtgärder vidtagits för att verkställa beslutet. Ingen reservering avsätts för kostnaderna i anslutning till nedläggningen av divisionen ännu i bokslutet 31.12.2004.

Begränsningar och skyldigheter beträffande aktivering av utgifter

Enligt finländsk redovisningssed kan samtliga **utgifter för forskning och utveckling** alltid bokföras som årliga kostnader i bolagets resultat med iakttagande av försiktighetsprincipen. Å andra sidan är det möjligt att redovisa utgifter för forskning och utveckling med lång verkningstid eller andra motsvarande utgifter i balansräkningen som tillgångar, d.v.s. det är möjligt att aktivera dem om man kan visa att de förväntas generera intäkter i framtiden. Redovisningsförfarandet har gett finländska börsbolag betydande flexibilitet, då man t.ex. kunnat aktivera utgifter för reklamkampanjer samt för anskaffnings- och utvecklingsprojekt för produktions- och datasystem.

EXEMPEL PÅ BOLAGSINFORMATION

Saunalahti Group Oyj: Nuvarande redovisningspraxis före införandet av IFRS-principer: ...dessutom ingår det i övriga långfristiga utgifter kostnader för kundanskaffning, vars avskrivningstider är 18 månader för GSM-anslutningar och 36 månader för bredbandsanslutningar.

IFRS indelar kostnaderna för forskning och utveckling i forskningsutgifter, som bokförs som kostnader, och utvecklingsutgifter, som aktiveras. Här regleras de situationer betydligt mer detaljerat än förut där en viss immateriell tillgång, som t.ex. en utvecklingsutgift, skall aktiveras i balansräkningen och när en annan utgift som tidigare tolkats som en utgift med lång verkningstid skall redovisas som kostnad i räkenskapsperiodens resultat.

Utvecklingsutgifter skall aktiveras och avskrivas i form av avskrivningar enligt plan under deras verkningstid. Aktiveringen regleras av detaljerade villkor, som bl.a. gäller nyttighetens användbarhet samt företagets förmåga och intention att färdigställa nyttigheten. Därtill måste det vara sannolikt att nyttigheten producerar ekonomisk nytta och uppföljningssystemet för kostnaderna måste vara pålitligt.

Enligt IFRS kan man under inga som helst omständigheter aktivera exempelvis **start- eller omorganiseringsutgifter för verksamheten, kostnader för utbildningsverksamhet, promotions- eller reklamutgifter**. Aktiveringsmöjligheten omfattar inte heller det affärsvärde eller de varumärken som bolaget skapar internt. Köpta varumärken kan emellertid aktiveras i balansräkningen. **Affärsvärden som bolaget självt utvecklat respektive köpt** behandlas således på helt skilda sätt i bokslutet, vilket gör det svårare att jämföra bolag. Det finns också en risk att dylika alternativ kan utnyttjas på ett eller annat sätt.

Möjligheterna att presentera utgifter med lång verkningstid som tillgångar i balansräkningen minskar.

EXEMPEL PÅ BOLAGSINFORMATION

Basware Abp: Beträffande utgifter för produktutveckling har redovisningsförfarandet ändrats för att motsvara IFRS-förfarandet redan från och med början av år 2004. Produktutvecklingsutgifter har aktiverats under rapportperioden 1-3/2004 för sammanlagt 241 000 euro. Tidigare har samtliga produktutvecklingsutgifter redovisats som kostnader.

Omsättningstillgångar

IFRS medför inga betydande förändringar i bestämningen av omsättningstillgångarna. Den allmänna regeln är fortsättningsvis att anskaffningsutgiften för omsättningstillgångar innehåller alla de utgifter som är nödvändiga för att ställa tillgångarna i det aktuella skicket på den aktuella platsen. Det är obligatoriskt att inkludera fasta kostnader i anslutning till tillverkning eller anskaffning av omsättningstillgångar i anskaffningsutgiften enligt IFRS, och således kan det öka värdet på omsättningstillgångarna i vissa bolag.

IFRS förutsätter att enskilda produkter bland omsättningstillgångarna värderas så att **anskaffningsposten för den äldsta produkten utgör anskaffningsutgiften för en såld produkt**. Finländsk redovisningssed har även tillåtit alternativa värderingsprinciper, och således kan IFRS på denna punkt ändra värdet på omsättningstillgångarna.

EXEMPEL PÅ BOLAGSINFORMATION

Tamfelt Abp: Värderingen av Tamfelt-koncernens omsättningstillgångar enligt IFRS ökar värdet på omsättningstillgångar med 3 miljoner euro och värdet på eget kapital med 2 miljoner euro, när även den kalkylmässiga skattekuld som ändringen medfört beaktas.

Övriga ändringar

Det är inte längre möjligt att uppta anskaffade **egna aktier** som tillgångar i balansräkningen, utan dessa skall alltid presenteras som minskning av eget kapital. Vid beräkningen av ekonomiska nyckeltal har egna aktier redan traditionellt eliminerats som om de inte existerade.

Kapitallån i enlighet med aktiebolagslagen har presenterats som en egen post i låntagarens eget kapital. Enligt IFRS skall kapitallån presenteras som främmande kapital och räntorna som finansieringskostnader.

Enligt IFRS skall de **kostnader som bolaget debiteras vid aktieemissioner**, som t.ex. arrangörernas och experternas arvoden direkt upptas som minskning av eget kapital, och således har redovisningen av dessa kostnader ingen nedsättande verkan på räkenskapsperiodens resultat. Enligt finländsk redovisningspraxis redovisas dylika kostnader huvudsakligen i resultaträkningen, vilket försämrar resultatet.

BILAGEUPPGIFTERNA ÖKAR

Bilageuppgifterna innehåller betydligt mer information än förut. Mer eller annorlunda bilageuppgifter krävs bl.a. om följande områden:

- branschvis information
- bilageuppgifter till kassaflödeskalkylen
- uppgifter om företagsköp och -försäljning
- uppgifter i anslutning till anställningsförmåner (i synnerhet pensionsförmåner)
- uppgifter om estimeringen av värdenedgångar
- uppgifter om finansiella instrument och eventuellt tillämpade hedgingkalkyler
- uppgifter om kalkylmässiga skatter och andra tilläggsupplysningar om skatter.
- uppgifter om verksamhet som skall säljas eller nedläggas
- uppgifter i anslutning till optioner
- information om närstående kretsar
- beskrivning av företagets risker och deras hantering

Bilageuppgifterna ger detaljerad tilläggsinformation om bolagets balansställning och resultatgenerering.

NYCKELTAL

Införandet av IFRS förändrar inte nyckeltalens beräkningsprinciper, men eftersom IFRS inverkar på räkenskapsperiodens resultat, total balansomslutning, eget kapital och övriga balansposter, har den således också en betydande inverkan på nyckeltalen.

Resultatet förbättras av

- slopandet av avskrivningar på goodwill
- förmånsgrundade pensionsplaner
- värdering av balansposter till gängse värde
- intäktsföring enligt tillverkningsgrad
- kalkylmässiga skattefordringar
- aktivering av utgifter
- värdering av omsättningstillgångar

Resultatet försämras av

- eventuella nedskrivningar på goodwill och materiella och immateriella tillgångar
- förmånsgrundade pensionsplaner
- kalkylmässiga skatteskulder
- annullering av aktiverade utgifter
- utgifter för senare avskrivningar på aktiverade utgifter

Balansomslutningen ökas av

- slopandet av avskrivningar på goodwill
- förmånsgrundade pensionsplaner
- värdering av balansposter till gängse värde
- hyresavtal (finansiell leasing)
- kalkylmässiga skattefordringar och -skulder
- aktivering av utgifter
- värdering av omsättningstillgångar

Balansomslutningen minskas av

- annullering av aktiverade utgifter
- presentation av egna aktier

ÄNDRINGARNA PÅVERKAR NYCKELTALEN

Inga regelbundna avskrivningar görs på goodwill

- resultatet och resultatet/aktie förbättras
- resultatet kan också variera årligen p.g.a. eventuella nedskrivningar
- den totala balansomslutningen ökar och påverkar negativt avkastningen på sysselsatt och eget kapital

Finansiella leasingarrangemang samt försäljning och återhyrning ökar balansomslutningen

- avkastningen på sysselsatt kapital och soliditeten försämras
- skuldsättningsgraden ökar

Det i balansräkningen ingående förmånsgrundade pensionsansvaret påverkar beloppet för eget kapital och balansomslutningen

- verkningar på avkastningen på sysselsatt och eget kapital

Aktivering av eventuella utvecklingsutgifter ökar anläggningstillgångarna och det egna kapitalet

- soliditeten ökar
- avkastningen på sysselsatt kapital försvagas

EXEMPEL PÅ HUR ÄNDRINGARNA PÅVERKAR NYCKELTALEN

	Resultat/aktie		Soliditet	
	euro, 2003		%, 2003	
	FAS*	IFRS	FAS*	IFRS
Amer	2,77	3,35	51	49
Kemira	0,62	0,64	44	41
KONE	3,10	4,77	30	30
Outokumpu	0,54	0,68	32	33
UPM	0,70	0,61	48	43

*FAS = Finländsk bokslutspraxis

PLACERARENS MINNESLISTA

Gå igenom avstämningskalkylerna för övergångsskedet:

- hur inverkade IFRS i utgångssituationen på bolagets eget kapital - betydande förändringar
- hur förändrade IFRS resultatet för jämförelseåret - förändringar av liknande slag även i fortsättningen

Jämför olika bolag, deras praxis och den givna informationen

- IFRS innehåller också alternativ och uppskattningar

Kassaflödeskalkyler ger pålitlig och konsekvent information om utvecklingen av bolagets affärsverksamhet

Kom ihåg bilageuppgifterna - deras betydelse som informationskälla accentueras i ännu högre grad än förut

- I bilageuppgifterna finns detaljerad tilläggsinformation om faktorer som inverkar på resultatutvecklingen och i synnerhet balansställningen

Se värdeförändringsfonden för eget kapital som presenteras i bilageuppgifterna

- Eventuella skillnader mellan bokföringsvärde och gängse värde för vissa balansposter

Om bolagets balansräkning innehåller goodwill och immateriella tillgångar till betydande belopp, sök ytterligare upplysningar om värderingen av dem i bilageuppgifterna. I allmänhet är goodwill av detta slag en betydande del av bolagens tillgångar och resultatgenereringsförmåga.

Följ upp kommande ändringar av IFRS:s principer. Det kommer av dem fortsättningsvis. Information om eventuella ändringar finns alltid i bilageuppgifterna till börsnoterade bolags bokslut.

Tappa inte hoppet om du inte förstår något genast, fråga vid lämpligt tillfälle. Ett bra sätt att sätta sig in i frågor mer detaljerat är att jämföra principerna för börsbolagens bokslut mellan det sista bokslutet som upprättats enligt finländska bokslutsprinciper och det första IFRS-bokslutet.

EXEMPEL PÅ BOLAGSINFORMATION

Outokumpu Abp: Outokumpus eget kapital har ökat med 106 miljoner euro i den ingående balansen enligt IFRS. Detta beror på redovisningen av negativ goodwill i

eget kapital, ändringen av värderingsprincipen för lager och minskningen av kalkylmässiga skatter i anslutning till IFRS-justeringar. Å andra sidan har ökningen i pensionsskyldigheter och reserveringar minskat det egna kapitalet och ökat det främmande kapitalet. Koncernens kapitalstruktur har stärkts och skuldsättningsgraden sjunkit betydligt till följd av övergången till IFRS.

ORDLISTA

Affärsvärde, goodwill

Den köpeskilling för köpt affärsverksamhet som överskrider skillnaden i gängse värdet på de köpta tillgångarna och skulderna.

Aktivering

En utgift inkluderas i tillgångarna i balansräkningen och upptas som en del av anskaffningsutgiften för tillgången. Avskrivningarna på egendom som har aktiverats i balansräkningen belastar resultatet först under flera räkenskapsperioder framöver. Till följd av detta förfarande förbättras resultatet för innevarande räkenskapsperiod och resultatet för kommande år försämras då avskrivningarna bokförs.

Anläggningstillgångar

Gemensam definition på materiella och immateriella tillgångar.

Anskaffningsutgift

Tillgångens ursprungliga inköpspris.

Anställningsförmån

En ersättning som företaget ger sina anställda för deras arbetsprestation. Till exempel lön eller pensionsförmån.

Avskrivning

Redovisning av anskaffningsutgiften på tillgången som kostnad under flera räkenskapsperioder under den ekonomiska verkningstiden.

Avstämningskalkyl

Uppgifter, som presenterar skillnaderna mellan det gamla tillvägagångssättet och det förändrade tillvägagångssättet.

Beskattningsvärde

Det belopp i balansräkningen som skall beaktas i beskattningen.

Betalningsgrundad pensionsplan

Ett pensionssystem, där företaget betalar till en utomstående instans, som ordnar pensionerna, och företaget inte längre därefter har någon betalningsskyldighet.

Derivat, derivatinstrument

Ett placeringsinstrument, vars värde grundar sig på värdet på något annat värdepapper, index, valuta, tillgång eller rättighet. Optionerna, futurerna och terminerna är derivat.

Dotterbolag

Ett bolag där det moderbolag som äger bolaget har bestämmanderätt. Se moderbolag.

ED

Exposure Draft. Utkast till nya redovisningsprinciper eller tolkning av dem.

Enheter, som har grundats för särskilda ändamål

Ett bolag, där den reella bestämmanderätten finns hos någon annan än hos bolagets aktieägare. Den reella bestämmanderätten kan till exempel uppstå genom ett betydande affärsförhållande och den bestämmanderätt som detta resulterar i. Till exempel en enskild del av en produktionsanläggning, där någon annan, extern aktieägare har det juridiska innehavet, men som i verkligheten ur ekonomiskt perspektiv endast betjänar den aktuella produktionsanläggningen.

Finansiell leasing

Hyresavtal med vilket riskerna för och fördelarna med ägandet av en tillgång överförs till den andra parten.

Finansiella tillgångar

Kontanter, medel på bankkonto, aktie eller rättighet grundad på avtal att få de ovan nämnda finansieringsmedlen av den andra.

Finansieringsinstrument

Ett finansieringsavtal mellan två parter, som bildar en post bland finansieringstillgångar hos den ena parten.

Företagssammanslutning, sammanslagning av verksamhet

Situation, som uppstår efter en företagsaffär där bolaget köper bestämmanderätten i ett annat bolag och bolagen bildar en koncern samt även gör upp ett koncernbokslut.

Förmånsbestämd pensionsplan

En pensionsplan, där företaget fortfarande kan vara skyldigt att sköta betalningar till en separat instans som sköter pensionen i anknytning till företagets anställdas arbetsprestationer under tidigare år.

Försiktighetsprincipen

Allmän princip för uppgörande av bokslut. Målet med principen är att trygga att man inte presenterar ett alltför bra resultat för räkenskapsperioden. Tillgångarna och intäkterna får inte värderas till för höga värden och skulderna och kostnaderna får inte värderas till för låga värden.

Förlitning underkastade anläggningstillgångar

Till exempel byggnader, produktionsanläggningar samt maskiner, inventarier och apparater. Anskaffningsutgiften upptas i balansräkningen och avskrivs årligen över den uppskattade ekonomiska brukstiden.

Försäkringsmatematisk kalkyl

En uppskattning som görs för att fastställa det pensionsansvar som bolaget har vid tidpunkten för bokslutet.

Försäljning och återhyring, sale and leaseback

Försäljaren säljer nyttigheten och samma nyttighet återhyrs till försäljaren.

God bokföringssed

Allmänna principer för redovisning och bokslutspraxis. Principerna påverkas av lagstiftningen, övriga anvisningar och etablerad praxis.

Goodwill

Se affärsvärde.

Gängse värde

Det penningbelopp till vilket egendomen skulle kunna utbytas mellan olika parter.

Hedging

Åtgärd som används för att avlägsna till exempel den risk som anknyter till ränte- eller valutakursutvecklingen eller prisutvecklingen på råmaterial. Sker till exempel genom användning av derivatinstrument.

IAS

International Accounting Standards. Tidigare namn på IFRS.

IASB

International Accounting Standards Board. Organ som gör upp de internationella principerna för hur bokslut skall ställas upp.

IFRIC

International Financial Reporting Interpretations Committee of the IASB. Kommitté som ger tolkningar till bokslutsprinciperna.

IFRS

International Financial Reporting Standards. De internationella bokslutsstandarderna.

Immateriell tillgång

Sådan egendomspost som bolaget äger, som inte har någon materiell form och som bolaget utnyttjar i sin affärsverksamhet under flera räkenskapsperioder. Exempel på detta är varumärken, patent, adb-program samt kundförhållanden.

Ingående balans

Den balansräkning för bolaget som görs upp vid tidpunkten för övergången till de nya bokslutsprinciperna. I den specificeras bolagets tillgångar och skulder.

Inkomst

Influten ekonomisk nytta, i allmänhet en penningprestation.

Intäkt

Influten ekonomisk nytta, i allmänhet en penningprestation, som ökar vinsten för den aktuella räkenskapsperioden.

Intäktsföra

Redovisa effekten av transaktionen i bolagets resultaträkning så att den förbättrar räkenskapsperiodens resultat.

Intäktsföring enligt prestationsgraden

Redovisning av försäljningen med resultatpåverkan i takt med att ett långfristigt projekt blir klart.

Kapitallån

En skuld, som är underställd övriga skulder i fråga om återbetalningen.

Koncern

En ekonomisk helhet, som består av ett moderbolag och dotterbolag och vars ekonomiska resultat och ställning presenteras i koncernbokslutet.

Koncernaffärsvärde

Den del av det köpta dotterbolagets köpeskilling som överskrider skillnaden i gängse värdet på de köpta tillgångarna och skulderna i dotterbolaget, då ett bolag köper ett annat bolag som dotterbolag.

Koncernbokslut

Ett bokslut för koncernen. Presenteras såsom om det skulle vara fråga om bokslutet för ett separat företag.

Kontantprincipen

Utgiften och inkomsten bokförs i bolagets redovisning vid betalningstidpunkten.

Kortfristig

Verkningstiden är under ett år.

Kostnad

En överlåten ekonomisk nytta, i allmänhet en penningprestation, som minskar på den aktuella räkenskapsperiodens vinst.

Listat bolag

Ett bolag som noteras offentligt på värdepappersbörsen.

Långfristig

Verkningstiden är över ett år.

Materiell tillgång

Sådan förmögenhet som bolaget äger och som bolaget utnyttjar i sin affärsverksamhet under flera räkenskapsperioder. Exempel på detta är jordområden, byggnader, produktionsanläggningar samt maskiner, inventarier och apparater. Se även förslitning underkastade anläggningstillgångar.

Moderbolag

Ett bolag som har bestämmanderätten i övriga bolag, som kallas dotterbolag. Bestämmanderätten skapas i allmänhet i de fall då moderbolaget har över 50 % av rösterna i det bolag som man äger. Moderbolaget och dotterbolaget bildar tillsammans en koncern.

Nedskrivning, förlust på nedskrivning

Det belopp till vilket tillgångens bokföringsvärde överskrider tillgångens gängse värde. Skall bokföras som kostnad.

Närstående

Parterna står varandra nära om den ena parten har bestämmanderätt eller betydande möjligheter att påverka beslutsfattandet i den andra parten.

Omsättningstillgångar

Egendomspost, som är avsedd för försäljning i den affärsverksamhet som bolaget idkar.

Omvärdering

Registrering av tillgångarna och skulderna i balansräkningen till ett värde som avviker från det tidigare och motsvarar ett högre gängse värde.

Penningbelopp som kan ansamlas

Motsvarar i allmänhet gängse värdet.

Pensionsansvar

Skyldighet att betala avgifter i anknytning till personalens pensionsskydd. Pensionsansvaret är bolagets skuld.

Periodisering

Allokering av inkomsten eller utgiften som en intäkt eller kostnad för räkenskapsperioden, så att resultatet för räkenskapsperioden presenteras på ett riktigt sätt.

Placeringar som ägs för handel

Placeringar eller finansieringsmedel, som har anskaffats för anskaffning av vinst på kort sikt.

Placeringsfastighet

Jordområde eller byggnad, som ägs för anskaffning av hyresintäkt eller värdestegring och som bolaget därför inte använder.

Prestationsprincipen

Registrering av utgift och inkomst i bolagets redovisning vid tidpunkten för mottagning eller överlåtelse av nyttighet.

Reservering, avsättning

En skuld i balansräkningen, där tidpunkten för eller det slutliga beloppet fortfarande är osäkert.

Resultatpåverkande

Behandling av inkomst eller utgift såsom intäkt eller kostnad, så att behandlingen påverkar vinsten för det aktuella året antingen höjande eller sänkande.

Separat bokslut

Det enskilda bolagets bokslut. Förutom sitt eget bokslut är moderbolagen även skyldiga att ställa upp ett koncernbokslut. I koncernbokslutet skall alla de enskilda bolagens bokslut sammanställas.

SIC

Standing Interpretations Committee of the IASB. Kommitté som ger tolkningar om redovisningsprinciperna.

Tillgångar, som innehas för försäljning

Tillgångar, som företaget äger under en längre tid, men som företaget har för avsikt att sälja om ett lämpligt tillfälle yppar sig

Utgift

Överlåten ekonomisk nytta, i allmänhet en betalad penningprestation.

Värdering

Definition av de penningbelopp till vilka tillgångarna och skulderna upptas i balansräkningen eller intäkterna och kostnaderna i resultaträkningen.

www.porssisaatio.fi

Hur förändras bokslutet?

Guide om IFRS- standardernas verkningar

**PÖRSSISÄÄTIÖ
BÖRSSTIFTELSEN**

<http://www.porssisaatio.fi>
PB 20, 00131 Helsingfors